

Protokoll 1/2022

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 10 januari 2022 kl. 13:30-
16:00, möte via Skype

Övriga närvarande	Inga Varg Ordförande §§5-20 Leif Bolter Katarina Borg §§3-20 Elisabet Jermsten Anders Johnson Ordf. §§1-4 Måns Lönnroth Helena Nilsson Lannegren Magnus Olausson Margareta Olofsson §§1-3, §§5-20 Laila Reppen Henrik Nerlund Sekreterare Monica Hector Protokollförare Susanne Höglin Handläggare Magnus Andersson Adjungerad §§17-20 Anton Nylander Föredragande §17 Natali Klosterling Föredragande §18 Christopher Berk Föredragande §19
Justerare	Magnus Olausson
Datum för justering	
Paragraf	§§1-20
Protokollförare	Monica Hector

§ 1

Val av ordförande för valförrättningen

Beslut

Valdes ledamot A Johnson till ordförande för valförrättningen.

§ 2

Val av justerare samt dagordning

Beslut

Valdes ledamot M Olausson att tillsammans med ordförande justera protokollet. Erinrades att ärenden upptas i ordningen 1-11, 16-20, 12-15.

§ 3

Val av rådets trettonde ledamot

Beslut

Återvaldes Inga Varg till rådets trettonde ledamot.

§ 4

Val av ordförande och vice ordförande

Beslut

Återvaldes Inga Varg till rådets ordförande.

Återvaldes Margareta Olofsson till rådets vice ordförande.

§ 5

Rådet: Sammanträdesdagar 2022

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådet sammanträder följande dagar:
Tid: 13.30 (gäller både ordinarie och delegation)

Måndagen 10 januari
Måndagen 7 februari
Måndagen 7 mars
Måndagen 4 april
Måndagen 2 maj
Måndagen 30 maj

Måndagen 24 januari
Måndagen 21 februari
Måndagen 21 mars
Måndagen 25 april
Måndagen 16 maj
Måndagen 13 juni

Rådets utflykt torsdag 16 juni

Måndagen 22 augusti
Måndagen 5 september
Måndagen 3 oktober
Måndagen 7 november
Måndagen 5 december

Måndagen 15 augusti
Måndagen 19 september
Måndagen 24 oktober
Måndagen 21 november
Måndagen 12 december

§ 6 **Nästa sammanträdesdag**

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådet sammanträder måndag 7 februari 2022, kl. 13.30.

§ 7 **Nästa delegationssammanträde** Måndag 24 januari 2022, kl. 13.30

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådets delegerade sammanträder måndag 24 januari 2022, kl. 13.30.

§ 8 **Protokoll fört vid sammanträde 2021.12.06**

Beslut

Anmäldes att protokoll fört vid rådets ordinarie sammanträde 2021.12.06 justerats i vederbörlig ordning.

§ 9 **Protokoll fört vid delegationssammanträde 2021.12.13**

Beslut

Anmäldes att protokoll fört vid rådets delegationssammanträde 2021.12.13 justerats i vederbörlig ordning.

§ 10**Rådet: Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01), KS 2021/1484**

SR 2021/325

Beslut

Anmäldes att arvodet för rådets ledamöter under 2022 är 560 kr per sammanträde.

Handlingar i ärendet

- SR 2021/325-1.2 Expediering av kommunstyrelsens beslut 2021-12-01 § 30 - Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01) (3/6)
- SR 2021/325-1.3 Expediering av kommunstyrelsens beslut 2021-12-01 § 30 - Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01) (4/6)
- SR 2021/325-1.4 Expediering av kommunstyrelsens beslut 2021-12-01 § 30 - Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01) (5/6)
- SR 2021/325-1.5 Expediering av kommunstyrelsens beslut 2021-12-01 § 30 - Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01) (6/6)
- SR 2021/325-1.1 Expediering av kommunstyrelsens beslut 2021-12-01 § 30 - Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01) (2/6)
- SR 2021/325-1 Rådet: Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01), KS 2020/1560

§ 11**Anmälningar för kännedom****Anmälda handlingar**

- Rådet: Stockholms stads regler om arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag, anmälan av arvoden år 2022 (att gälla från och med 2022-01-01), KS 2020/1560
- Förvanskning i Hökmossens villaområde, svar med e-post samt SR 0404-2005 och SR 2020/162 bifogade
- (Signerad) Högvakten 4, granskning, 2018-17922
- (Signerad) Lejongapet 15, granskning, 2020-10973

- Meddelande om antagande (brev)
- Meddelande om antagande
- Barnhusväderkvarnen 36, 2017-19122
- Rio 7, 2017-18576
- Underrättelse om kort granskningstid, detaljplan för Hammarbyhöjden 1:1 m.fl. vid Arkövägen (3/3)
- Tjänsteutlåtande
- Meddelande och revidering efter granskning (3/3)
- Meddelande efter granskning av förslag till detaljplan för Postgården 2 m.fl. (Årstafältet etapp 2 norra) i stadsdelarna Årsta och Östberga, Dp 2016-21183 (3/3)
- Medborgarförslag om attraktivare avloppslock, kopia till Skönhetsrådet
- Norra Tornen, svar med e-post samt SR 0406-2014 samt 0375-2009 bifogade
- Descartes plakett på Kornhamnstorg, svar med e-post
- (Signerad) Repslagaren 31 och Östermalm 1:13, planärende på granskning, 2018-08986
- Skönhetsrådets yttrande Program för City, synpunkter från Pembroke. Svar med e-post
- Meddelande om antagande (4/4)
- Bostadsrättsföreningen Neptunus, svar med e-post
- (Signerad) Köttmånglaren 33, nybyggnad av bostadshus, 2021-14567-575
- Re: Skönhetsrådets yttrande Program för City, faktafel
- Delgivning av beslut i koncessionsärende: 2019-103001
- Sveriges nya Normandiebunker på Djurgården, svar med e-post samt SR 2015-0076 bifogad
- Begäran om arbetsgivarintyg, svar med e-post
- Bevara vildvinet på Högbergsgatan, svar med e-post
- (Signerad) Hässelby Villastad 28:1, Växthusvägen, planärende på granskning, 2017-17157
- Postgården 2 m.fl. (Årstafältet etapp 2 norra), meddelande efter granskning, 2016-21183
- Norrtull - infarten till Stockholm, svar med e-post
- Planering av Östermalmstorg, svar med e-post samt SR 2021/163 bifogad
- Synpunkter på planförslag för kv Yxan, yttrande i kopia till Skönhetsrådet. Svar med e-post samt SR 2021/245 bifogad
- Skydd för q-märkta småhus i Hökmossen, svar med e-post samt SR 0404-2005 bifogad
- Stångholmen 1, planärende på granskning nr 2, 2017-00513
- Ulvsunda slottspark och planen kring båtvarvet, svar med e-post samt SR 2021/307 och SR 2020/11 bifogade
- Helgerån vid Dramaten, svar med e-post

§ 12**Sekreteraren informerar****Sammanfattning av ärendet**

Informerade sekreteraren om genomförd intervju i Dagens Nyheter om förändringar i City. Sekreteraren framförde bl.a. att staden varit för generös gentemot fastighetsägare genom att ge byggrätt till högre byggnader utan att ha krävt tillräckliga motprestationer i form av nya bostäder i City. Höjningarna har förändrat stadens siluett och påverkat de gemensamma gaturummen utan att stockholmarna fått tillräckligt mycket tillbaka av de mänskliga kvaliteter som förlorades under 1950- och 60-talen.

Sekreteraren har hållit föredrag för Stockholms hamnar om Skönhetsrådets 100 år i stadens tjänst samt om hamnens bakgrund och Stockholm som sjöfartsstad.

Sekreteraren har även hållit föredrag för Konsthögskolans restaureringslinje om Skönhetsrådets arbete med äldre bebyggelse och stadsplaner.

§ 13**Övriga frågor****Sammanfattning av ärendet**

Susanne Höglin påminde om att appen till Meetings Plus på surfplattorna måste tas bort och en ny version laddas ner. Om någon ledamot behöver hjälp kan Susanne hjälpa till med installation.

§ 14**Bromsten 8:26, förslag till detaljplan för skola på
Bromstens IP, 2020-15870**

SR 2021/298

Beslut

Anmäldes för formellt beslut ärende bordlagt vid delegationssammanträde 2021.12.13 (§4).

§ 15

Årsta 1:1, förslag till detaljplan för område invid kv. Familjen vid Östbergabackarna, 2019-04998

SR 2021/321

Beslut

Anmäldes för formellt beslut ärende bordlagt vid delegationssammanträde 2021.12.13 (§6).

§ 16

Hemsystemen 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2018-13464

SR 2021/322

Beslut

Anmäldes för formellt beslut ärende bordlagt vid delegationssammanträde 2021.12.13 (§5).

§ 17

Rumsfilen 4, förslag till detaljplan, 2020-13680

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Rumsfilen 4, förslag till detaljplan, 2020-13680. Anton Nylander, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2021/329

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med stark erinran om byggnadernas höjd, takgestaltning och möte med gatan.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett nytt planförslag som möjliggör tre nya byggnader om 6-7 våningar på fastigheten Rumsfilen 4 i Hässelby strand. Det befintliga bostadshuset på fastigheten som är ett tillägg från 1960-talet ges en utökad bygggrätt.

Två av de förslagna byggnaderna placeras längs med Fyrspannsgatan medan den tredje placeras med gaveln mot Spiralbacken. Fasaderna föreslås kläs med tegel och takvåningarna är indragna. De två tillkommande husen i planområdets norra del bildar tillsammans med befintligt lamellhus en ny bebyggelsegrupp. Förslaget tillför 166 nya bostäder. En omgestaltning av gården tillhörande det befintliga huset ingår i planarbetet. Parkering anordnas i underjordiska garage under byggnaderna.

Skönhetsrådet fann att platsen är möjlig att bebygga men att tillkommande bebyggelse måste inordna sig i den befintliga skalan. Stadsbilden och arkitekturen i Hässelby strand bygger på spelet mellan höga punkthus, lägre lameller och däremellan skivhus. När nya lamellhus närmar sig punkthusen i höjd blir den dynamiken mindre tydlig och med skuggverkan som följd. De föreslagna husen får därför inte överstiga fyra våningar. Rådet bedömde den föreslagna takavslutningen som orolig och föreslår en lugnare takutformning, exempelvis med sadeltak.

Hässelby strand är som helhet utpekad som kulturhistoriskt värdefullt område. Därför bör en konsekvensbeskrivning gällande kulturmiljön tas fram till nästa skede av planprocessen. Rådet såg positivt på att Fyrspannsgatan omvandlas till en framsida med entréer mot gatan men att gestaltningen av hussocklarnas möte med gatan behöver bearbetas vidare för att bli det goda tillägg som avses. Bostadsgården bör inte underbyggas med garage, utan underbyggnad kan gården få betydligt högre kvalitet och därmed bidra till en god bostadsmiljö i kvarteret.

Frågan om parkering är återkommande i många detaljplaner som passerar rådets bord. Rådet fann det mycket olyckligt om varje enskild plan kräver underjordiska garagelösningar som är resurs- och energikrävande och som i framtiden kan lösas på annat sätt. Staden bör i betydligt högre utsträckning verka för mobilitetslösningar och gemensamhetsanläggningar. Rådet ville därför se att stadsbyggnadskontoret tillsammans med den aktuella fastighetsägaren diskuterar lösningar för parkering och därtill inkluderar ägare till närliggande fastigheter i frågan.

Handlingar i ärendet

- SR 2021/329-2 Samrådsbrev
- SR 2021/329-5 Plankarta sdp
- SR 2021/329-6 Planbeskrivning S-Dp
- SR 2021/329-3 Trafikbullerutredning
- SR 2021/329-7 Dagvattenutredning
- SR 2021/329-4 Risk-PM

§ 18**Sillö 5, förslag till detaljplan, 2020-06982**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Sillö 5, förslag till detaljplan, 2020-06982. Natali Klosterling, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2021/330

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka planförslagets idé om att omvandla kvarteret så att det får nya funktioner men med stark erinran avseende kvarterets förslagna höjder och gestaltning.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för fastigheten Sillö 5 i syfte att möjliggöra en omvandling och komplettering av befintlig kontors- och hotellbyggnad. Ca 640 nya bostäder kan skapas i kvarteret som även ska rymma centrumverksamheter och en förskola.

Planförslaget innebär att de hexagonformade hörnbyggnaderna mot Mårbackagatan ersätts med byggnadsvolymer i fem till sju våningar. Mot norr, väst och söder placeras radhus i två våningar på befintliga byggnadsvolymer. I öster adderas en L-formad husrad som trappar ner från tretton till fem våningar i avsikt att skapa ett slutet kvarter med god boende- och ljudmiljö. Mot Mårbackagatan kompletteras kvarteret med en utskjutande lågdel som ska innehålla lokaler av publik karaktär – detta i avsikt att inbjuda till vistelse och aktivera gatan.

Översiktsplanen fastställer att Larsboda verksamhetsområde ska kvarstå som ett renodlat verksamhetsområde. Avsikten är bl.a. att skapa ett nytt, modernt livsmedelscentrum i området i och med att företag ska flytta från Slakthusområdet. Föreliggande planförslag innebär således ett avsteg från denna strategi. Skönhetsrådet ansåg att de nu relativt få områden som finns kvar för verksamheter av olika slag måste värnas – det går inte att enbart prioritera bostäder om staden ska kunna fungera. Livsmedelsförsörjning, mindre industrier och verksamheter som kanske bullrar lite eller på annat sätt påverkar sin närmiljö måste också rymmas inom stadens gränser. Skönhetsrådet hade dock förståelse för planförslaget i så motto att nya bostäder skulle kunna stärka Mårbackagatan och att dessa, efter de intentioner som presenterats i Tyngdpunkt Farsta, också kan bidra till att skapa en större stadsmässighet längs gatans sträckning.

Rådet ansåg att det är positivt att planförslaget i stor utsträckning tar vara på den bebyggelsestruktur som finns på platsen i stället för att föreslå rivning av alla byggnaderna i kvarteret. Samtidigt innebär förslaget en mycket stor förändring av kvarterets arkitektoniska gestaltning. Under senare år har ett stort antal byggnader uppförda på 1980-talet demolerats eller helt omvandlats. Stadsmuseet har inte i någon större utsträckning påbörjat klassificeringen av bebyggelsen från denna period vilket också gör att förståelsen för att även postmodernistisk arkitektur kan ha ett värde är förhållandevis låg. Enligt Skönhetsrådets bedömning har dock just detta kvarter inte en sådan hög arkitektonisk och gestaltningsmässig verkshöjd att ett bevarande bör krävas.

I föreliggande förslag föreslås att mindre delar av den ursprungliga utformningen sparas, andra delar som ska adderas ska delvis överensstämma med byggnadens ursprungliga fasadmateriäl och kulör medan andra delar utformas i materiäl och kulörer som inte finns i den befintliga bebyggelsen. Skönhetsrådet delade inte stadsbyggnadskontorets uppfattning om att utformningen ska relatera till den ursprungliga gestaltningen när så oerhört lite av den blir kvar. Enligt rådet borde ett helt nytt koncept för hela kvarteret prövas för att skapa en lugnare gestaltning. Skönhetsrådet uppfattade således den föreslagna gestaltningen av kvarteret som orolig och rörig. Såväl kvarteret som området skulle gynnas av en lugnare och mer sammanhållen karaktär, inte minst skulle en stramare utformning kunna bidra till att stärka upplevelsen av stadsmässighet som önskas längs Mårbackagatan.

Skönhetsrådet ansåg vidare att den föreslagna exploateringen i kvarteret Sillö är för hög, såväl i förhållande till kvarteret som till området. Rådet såg dessutom hellre en jämn höjdfördelning än uppstickande högdelar. Skönhetsrådet vill således uppnå en planering som mer rimmar med hur Farsta planerades och byggdes, liksom att bebyggelsens struktur även fortsättningsvis är avläsbar och begriplig. Med detta avsåg rådet att stadsdelen planlagts med högre hus i och omkring centrum, lägre flerfamiljshus i nästa krans och sedan radhus i de delar som ligger ytterst. Enligt rådets uppfattning blir kvarteret med föreslagna påbyggnader för högt och höghusdelen dessutom ett omotiverat och udda tillägg i området. Påbyggnader med radhus kan dock fungera förutsatt att höjningen inskränker sig till ett våningsplan. D.v.s. det befintliga husets översta våningsplan får i så fall ändras till nedervåning i radhusen.

Den föreslagna förskolan bör, ansåg rådet, byggas på en egen fastighet som ska ha god tillgång till mark/friyta i stället för att inrymmas i kvarteret och därmed ianspråkta gårdsyta som i första hand bör få nyttjas av de boende.

Avslutningsvis ansåg rådet att gården inte bör underbyggas. Gården kan utan underbyggnad få högre kvalitet och därmed bidra till en god bostadsmiljö i kvarteret. Staden bör i betydligt högre utsträckning verka för mobilitetslösningar och gemensamhetsanläggningar i stället för att parkering måste lösas inom varje enskilt planområde. Rådet ville därför se att stadsbyggnadskontoret tillsammans med den aktuella fastighetsägaren diskuterar lösningar för parkering och därtill inkluderar ägare till närliggande fastigheter i frågan.

Handlingar i ärendet

- SR 2021/330-2 Samrådsbrev
- SR 2021/330-6 Plankarta sdp
- SR 2021/330-7 Planbeskrivning samråd
- SR 2021/330-5 Verksamhetsinventering Larsboda
- SR 2021/330-8 Näringslivskonsekvensanalys
- SR 2021/330-10 Parkerings- och mobilitetsutredning
- SR 2021/330-11 Dagvattenutredning
- SR 2021/330-12 Bullerutredning
- SR 2021/330-13 Brandtekniskt utlåtande
- SR 2021/330-4 Översiktlig miljöteknisk markundersökning
- SR 2021/330-9 Markteknisk undersökningsrapport
- SR 2021/330-3 PM Geoteknik

§ 19

Grimsta 1:2, förslag till detaljplan för bostäder invid Solleftegatan, 2020-06528

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Grimsta 1:2, förslag till detaljplan för bostäder invid Solleftegatan, 2020-06528. Christopher Berk, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2021/340

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande form.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget syftar till att uppföra flerbostadshus om totalt 4 våningar i tre huskroppar utmed Solleftegatan i Räcksta. Sammanlagt innehåller förslaget 117 lägenheter i varierande

storlekar. Den föreslagna bebyggelsen har tre våningar plus en takvåning, totalt fyra våningar, samt garage under två av husen. Garageinfarterna är placerade på de två norra husens gavlar. Byggnadernas fasader föreslås i puts med olika kulörer. Taket och en del av fasaden mot Långseleringen föreslås täckas med falsad plåt i mörkgrå ton. Balkongerna utformas med ingjutna glasblock i det översta balkongräcket och övriga räckan ges svetsade stålprofiler.

Planområdet utgörs av ett smalt och brant skogsparti längs Solleftegatan och ligger inom riksintresse för kulturmiljövård Vällingby-Råcksta. Planområdet ligger även inom ett kulturhistoriskt värdefullt område utpekad av Stadsmuseet i Stockholm. Råcksta anlades under 1950-talet och har en välbevarad struktur. Från centrum och utåt trappas bebyggelsen ned så att man i tur och ordning passerar först punkthus, sedan lamellhus och radhus som slutligen övergår i villaområden förbundna med grönytor. Dåtidens planeringsideal med trafikdifferentiering och ”hus-i-park” syns fortfarande tydligt. Bebyggelsen är mycket medvetet anpassad till terräng och topografi med sparad natur mellan husen.

Skönhetsrådet fann att platsen är möjlig att bebygga men att den föreslagna bebyggelsen måste få en lägre skala. Att tillföra högre flerbostadshus i ett område med lägre bebyggelse bestående av radhus och småhus riskerar att rubba balansen i den konsekvent utförda kompositionen. I stället bör antingen radhus eller lägre flerbostadshus prövas.

Rådet ställde sig negativt till taken i mörkgrå falsad plåt som dras ned en bit över fasaden. Om avsikten är att få husen att se lägre ut är det tveksamt om det fungerar. Att lägga fasader i gatuliv blir även det ett främmande inslag i ett område som präglas av grön förgårdsmark. Rådet ansåg att någon form av förgårdsmark eller grön yta framför husen behövs för att inte förslaget ska te sig alltför apart i sitt sammanhang. Det kommer att finnas uteplatser för lägenheterna på den nedersta bostadvåningen men någon bostadsgård är inte möjlig att tillskapa då slänten upp mot Långseleringen är för brant. Om förslaget utvecklades till radhus skulle detta problem lösas.

Frågan om parkering är återkommande i många detaljplaner som passerar rådets bord. Stadens p-tal i området är 0,5, vilket med gröna p-tal kan bearbetas till 0,41 inklusive besöksparkering. Enligt Skönhetsrådet bör staden i betydligt högre utsträckning verka för mobilitetslösningar och gemensamhetsanläggningar i stället för att parkering måste lösas inom varje enskilt planområde. Samordnade parkerings- och mobilitetslösningar, som kan innebära förhandlingar mellan flera fastighetsägare, bör fortsättningsvis vara

utgångspunkt för Stadsbyggnadskontoret och Exploateringskontoret.

Slutligen bör en trappförbindelse mellan Långseleringen och Solleftegatan tillskapas i den remsa allmänmark som lämnas kvar. Den kan bli en förlängning av gångstråket på andra sidan Solleftegatan. När staden förtätas och grönytor tas i anspråk är det viktigt att kompensera genom att tillföra nya värden.

Handlingar i ärendet

- SR 2021/340-3 Samrådsbrev
- SR 2021/340-4 Plankarta
- SR 2021/340-5 Planbeskrivning samråd
- SR 2021/340-8 Kulturmiljöutredning Grimsta 1_2 Solleftegatan
- SR 2021/340-6 Naturvärdesinventering Solleftegatan
- SR 2021/340-9 Fågelinventering Solleftegatan
- SR 2021/340-2 Trafikbullerutredning Kv Grimsta
- SR 2021/340-10 Dagvattenutredning Solleftegatan
- SR 2021/340-7 Mobilitets-PM Solleftegatan

§ 20

Storken 13, förslag till detaljplan, 2020-14415

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets remiss över Storken 13, förslag till detaljplan, 2020-14415. Sekreteraren redogjorde för ärendet.

SR 2021/341

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet bestämt avstyrka förslag till detaljplan.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget innebär i huvudsak att en påbyggnad i två våningar utförs på en befintlig byggnad, att vissa planstridigheter legaliseras samt att komplementbyggnader på fastighetens gård möjliggörs. Genom förslaget tillkommer tre nya lägenheter i ett bullerutsatt läge. Den aktuella byggnaden uppfördes 1969 med Åke E Lindqvist som arkitekt. Byggnaden ersatte en byggnad från 1800-talets slut och utgör ett hörnhus i en sammanhållen kvartersbebyggelse från i huvudsak förförre sekelskiftet.

Östermalms kvartersbebyggelse är till stora delar en produkt av ett stadsplanetänkande från 1800-talet som influerats av samtida stadsutvecklingsprojekt i Paris och Wien. I Stockholm fick dessa kropp genom den s.k. Lindhagenplanen från 1866 och byggnadsordningen från 1876. Genom lika regler om relationer mellan gators bredd och byggnaders höjd samt hur mycket en tomt fick exploateras skapades ett enkelt system för hur staden kunde byggas. Systemet har sedan blivit den grammatik ger innerstaden en helhetsverkan av stadsbildliga och rumsliga kvaliteter. I normalfallet innebär detta en gatubredd på 18 meter och en byggnadshöjd till takfot på 19,5 meter (gatubredden plus 1,5 meter).

På den aktuella hörntomten fick tre fjärdedelar av markytan exploateras (på en vanlig tomt gällde två tredjedelar). Fram till 1919 reglerade byggnadsordningen bjälklagshöjderna så att fem våningar var maximalt antal våningar. Efter detta kunde sex till sju våningar klämmas in under de givna höjderna i stadsplanen. Den aktuella byggnaden är uppförd efter en plan som antogs 1939, men som i höjdsättning bygger på 1800-talets reglering. Kringliggande äldre byggnader, varav en är byggnadsminne, är uppförda i fem våningar. Redan idag är den aktuella byggnaden något högre än vad planen tillåter.

Skönhetsrådet fann det anmärkningsvärt att ovanstående regler, själva basen för stadsbilden i innerstaden, helt förbigås genom förslaget att höja byggnaden två våningar. Att bryta höjdsättningen på malmarna i enlighet med detta visar, enligt rådet, låg förståelse för innerstadens stadsbildliga och rumsliga värden och vilka förutsättningar som skapar denna helhetsverkan.

Rådet fann vidare vissa värderande formuleringar i den antikvariska konsekvensbeskrivningen dåligt underbyggda när det gäller byggnadens värden i relation till arkitektens andra verk. Detta understryker vikten av att också Stadsmuseet tillåts göra en värdering av byggnaden, som inte ännu är klassificerad. Detta bör vara ett obligatoriskt förfarande vid stora förändringar av oklassificerade byggnader rent generellt.

Avslutningsvis ville rådet understryka att Stadsbyggnadskontoret aldrig borde ha givit ett positivt planbesked för en så väsensskild åtgärd som en påbyggnad av ett redan maximalt bebyggt innerstadskvarter som dessutom bara resulterar i tre tillkommande bostäder i ett bullerutsatt läge. Den prejudicerande effekten av detta är svåröverblickbar. Planarbetet bör således avslutas efter genomfört samråd.

Handlingar i ärendet

- SR 2021/341-3 Samrådsbrev
- SR 2021/341-4 Plankarta

- SR 2021/341-5 Planbeskrivning
- SR 2021/341-10 Antikvarisk förundersökning
- SR 2021/341-9 Antikvarisk konsekvensbeskrivning
- SR 2021/341-8 Bedömning externbuller
- SR 2021/341-7 Beräkning ljudnivåer från vägtrafik
- SR 2021/341-6 Brandskyddstekniskt utlåtande
- SR 2021/341-2 PM Dagvatten

Skönhetsrådet sammanträder följande dagar 2022

Tid: 13.30 (gäller både ordinarie och delegation)

Måndagen 10 januari	Måndagen 24 januari
Måndagen 7 februari	Måndagen 21 februari
Måndagen 7 mars	Måndagen 21 mars
Måndagen 4 april	Måndagen 25 april
Måndagen 2 maj	Måndagen 16 maj
Måndagen 30 maj	Måndagen 13 juni

Rådets utflykt torsdag 16 juni

Måndagen 22 augusti	Måndagen 15 augusti
Måndagen 5 september	Måndagen 19 september
Måndagen 3 oktober	Måndagen 24 oktober
Måndagen 7 november	Måndagen 21 november
Måndagen 5 december	Måndagen 12 december

v. 9 Sportlov 28/2-4/3
v. 15 Påsklov 11/4-14/4
v.44 Höstlov 31/10-4/11

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Magnus Oscar Gunnar,Olausson	2022-01-14
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2022-01-14
Bengt Anders,Johnson	2022-01-14
Monica Christina,Hector	2022-01-14
Inga Margareta,Varg	2022-01-14